

[Mølgaard]

nogle vildskud, der har sneget sig ind i udspilbuketten.

Vi mener, at der er grund til at sætte alvorligt spørgsmålstejn ved, hvad vi egentlig skal med en køberet i andre situationer end netop krisituationer. Vi vil også godt påpege, at en ret til at købe i en krisituation har regeringen i forvejen uden lovgivning af denne art.

Vi vil godt sætte alvorlige spørgsmålstejn ved hensigtsmæssigheden i en statslig anlæggelse af en rørledning. Vi mener ikke, at det giver nogen særlige fordele, at det er staten, der udfører dette anlæg, men vel, vi er villige til at diskutere det nærmere under udvalgsarbejdet. Vi er villige til at modtage dokumentation, men vi er på forhånd mere end skeptiske over for ideen. Vi mener, at driftsmæssige bindinger af den ene og den anden art gør, at egentlige koncessionsafgifter bliver mindre, og dermed koster det samfundet for meget efter vores opfattelse.

I det hele er vi villige til at analysere hvert et led i det, som regeringen har spillet ud med, og vi tilsiger helt og fuldt vilje til varetagelse af de reelle samfundsinteresser, som samler sig på to punkter, forsyningsikkerhed og økonomi, og vi mener bestemt, at man kan nå videre endnu, end regeringen har spillet ud med.

#### Brusvang (CD):

Jeg vil gerne på egne vegne give udtryk for et principielt ja til de tre fremsatte lovforslag. Det er nok muligt, at der er fejl i visse enkeltheder, som skal rettes, men dette er jo en første behandling.

Jeg vil også gerne for at undgå enhver misforståelse straks fremhæve, at jeg har den største respekt for firma A. P. Møller, dets viden, initiativ, fremsyn, dets meget fornemme placering i dansk erhvervsliv, ja, globalt, derom skal ingen tvivl være. Men der er tale om et kommercielt firma. Der er ikke noget negativt i ordet kommercielt, men det vil sige, at man har kommercielle interesser. Disse kan være sammenfaldende med landets interesser og vil ofte – meget ofte – være det, ikke mindst hvor der er tale om en vis konkurrence, hvad der ikke er her. Men sådanne kommercielle interesser behøver ikke at være sammenfaldende med landets interesser.

Landets interesser varetages af regeringen og folkettinget, og det er som svar herpå, vi har fået forelagt de tre lovforslag, som jeg føler at regeringen ikke blot har ret til at fremkomme med, men som regeringen har pligt til at fremsætte.

Der har i denne debat være anvendt mange slagord, ikke mindst fra gammel tid. Et ord er et ord, lov er lov, og lov skal holdes, en aftale er en aftale, og den skal holdes osv., alle smukke sandheder, men sandheder, som i et stærkt omskifteligt samfund gælder med meget væsentlige forbehold. Hvor vi for årtier tilbage kunne leve med en lov 10 eller 15 år, inden den blev ændret, må vi tit opleve, at en lov bliver ændret, en måned efter at den er vedtaget; nogle gange er tryksværten dårlig blevet tør.

Ved aftaler gælder det også, at de forudsætninger, under hvilke de er indgået, ofte meget hurtigt bliver ændret, måske fordi der bliver vedtaget nye love. Se på kontrakter i almindelighed i vort samfund! Der kommer en ny aftalelov, og med ét slag modificerer den samtlige de kontrakter, der tidligere er indgået. Der kommer en ny afbetalingslov, og den griber ind over for alle tidligere handler om afbetaling. Der kommer en ny konkurslov – og sådan kan man blive ved.

Kontrakter er altså ikke noget helligt, det er noget, som vi er vant til i dette folketing at vedtage lov om og ændre indholdet af, også efter at de er indgået.

Tænk også på lønmodtagerne. Det ene øjeblik laver man en lovgivning, en overenskomst, hvor man stiller dem dyrtidsportioner m. m. i udsigt, og nogle få måneder efter må man konstatere, at det har man alligevel ikke råd til, hvorefter man nedfryser eller dybfryser eller simpelt hen fjerner disse dyrtidsportioner, og det er der såmænd ikke nogen der laver særlig meget vrøvl over, og der betales sjældent nogen erstatning.

Nu har vi jo kun set referaterne fra dagspressen, men har hørt fremført, at der fra firma A. P. Møllers side skulle være rejst spørgsmål om garantier for, hvordan skatte-lovgivningen skulle se ud i de kommende år, så firmaet vidste, på hvilket grundlag det havde at arbejde. Får lønmodtagerne nogen som helst garanti for, på hvilket skattemæssigt grundlag de indtjener deres penge? Får det øvrige erhvervsliv nogen som helst garanti for, på hvilket grundlag de arbejder skatte-